

A 2004-ik évi Útmutató novemberi igéje:

"Ezt mondta az Úr: Tartsátok meg a törvényt, cselekedjete igazságosan, mert hamarosan eljön szabadításom, és nyilvánvalóvá lesz igazságom. (Ézs 56, 1)

Meditáció

Isten az élők Istene

"Az Isten pedig nem a holtak Istene, hanem az élőké. Mert az ő számára mindenki él." /Lk 20,38/

Kidobni, megsemmisíteni, kitörölni, elfelejteni - természetes emberi magatartásunk, hogy ami feleslegessé vált számunkra attól igyekezzünk megszabadulni. Nem tudunk megőrizni mindent; városok és falvak homályosan felderengő képei, feledésbe merülő arcvonások, gyermekkorunk kinőtt és elhasznált ruhái, ideig-óráig őrzött szavak és események, a szívünknek egykor oly kedves tárgyak és emlékek az idő múlásával megfakulnak, kiüresednek, majd lassan elfelejtődnek. A régi mesekönyv a polcra a padlásra, majd a személtrepre kerül. Nemrég elhunyt szeretteink sírját naponta látogatjuk, majd megszokjuk hiányuk. Egykor formáltak és alakítottak bennünket, nagy hatással voltak ránk, de a jelenünkben már nincsenek ott, emlékük nosztalgánkban él.

Új kihívások jönnek, új feladatok, új városok, új események, új emberek, és helyet kérnek maguknak az életünkből. Hatást gyakorolnak ránk, jelen vannak életünkben, formálnak bennünket, és hozzáépülnek mindahhoz, akik és amik eddig meghatároztak bennünket. Aztán idővel az új is megszokottá válik, a fényes is megfakul, elfelejtődik vagy elraktározódik emlékezetünkben. Néha az értékest kidobjuk és elfelejtjük, a kacsákat pedig visszük tovább; a nagy eseményt a kedves szempár tekintete helyett, a mindentudó szoftvert

gyermekünk ákombákom betűi helyett, - néha a valóban értékes és meghatározó raktározódik el; idős édesanyák szerető szavai, rég meghalt édesapák emlékezetes példái, egy ember szeretetének mélységei, egy meghitt otthon melege, egy kedves emlék hangulata.

"Változik, pusztul minden körülem. Te, ki nem változol, maradj velem!" - a közismert énekünk egyik sora a változóról és az állandóról beszél. Változik a környezetünk, és benne mi magunk is - a fiatalos üdeség az idő múlásával ráncokká mélyül, a holnap tegnappá lesz, a múlt-jelen-jövő szorításából nem tudunk kilépni, a halált nem tudjuk kikerülni.

Vagyok! - így szól hozzánk az Isten - a múltban, a jelenben és a jövőben, sőt az időn is túl. Az él, akinek életet adok, ha valakit elfelejtek,

meghal. Az élők Istene vagyok, és általam él mindenki. Élni annyit jelent, mint kapcsolatban lenni velem; a halál a kapcsolatnélküliség. Én adok értelmet és célt az életnek, ha kidobsz az életedből, élő halottá változol, meghalsz. Élek - mondom magadról, pedig a halál fojtogat. Az élők Istene vagyok - aki él az általam és számomra él, és én életben-halálban emlékezem rá, számon tartom őt, nem felejttem el, nem semmisítem meg, hanem országomba hívom és örök élettel ajándékozom meg.

Solymár Mónika
evangélikus lelkész

KEDVES OLVASÓ!

Lapunk ezen számához befizető csekket mellékelünk. Kérjük, lehetőségei szerint támogassa a Magyar Evangélikus Gyülekezet és a Bornemisza Péter Társaság munkáját.

Bankátutalás esetében folyószámlánk: Creditanstalt Bankverein, A-1011 Wien, Schottengasse 6. BLZ 11000. Konto Nr. 0029-04191/00. IBAN: AT701100000290419100; SWIFT (BIC): BKAUATWW

Gyülekezeti hírek: Presbitériumi választás 2004

2004. november 7. Solymár Mónika tart istentiszteletet; ezt követően presbitériumi választás.
Lindengasse, 16:00 óra Az ausztriai Magyar Evangélikus Gyülekezet presbitériumának választására jogosultak jelenlegi listája megtalálható honlapunkon is, a következő címen:
<http://www.bornemisza.at/friss.htm>

A presbitériumi választás jelöltjei:

**Andorka Rudolf
 Benedek Katalin
 Hámos Árpád
 Kapitány Alfréd
 Kovács József
 László Miklós**

A presbitérium tagjai maguk közül választják az elnököt (felügyelőt), a jegyzőt, a pénztárost és helyetteseiket.

2004. december 5. D. Szezik Imre magyarországi elnök püspök tart istentiszteletet.
Lindengasse, 16:00 óra Ezt követően Mag. Herwig Sturm ausztriai püspök beiktatja az újonnan megválasztott presbitériumot.

A BORNEMISZA PÉTER TÁRSASÁG HONLAPJA A VILÁGHÁLÓN
<http://www.bornemisza.at>

BPT Rendezvények:

2004. november 7, du. 17:30 órakor,
 Bécs, 6. ker., a Capistrangasse 2/15

JÓKAI ANNA IRODALMI EST

Írásainkat lásd a 4-5 oldalon.

2004. november 7 (kedd!) 18:00 órakor:

ÁDVENT A KÖNYVTÁRBAN

Egyéb rendezvények:

2004. december 4., du. 15:30 órakor
 a bécsi Musikverein aranytermében:

ÁDVENTI KONCERT

A műsor keretében elhangzik Mozart C-Dur zongoraversenyének lassú tétele, Joó Imola szólístaként való közreműködésével. Vezényel: Georg Kugi.
 Jegyek a bécsi 505 81 90 telefonszámon, a Musikverein jegypénztáránál rendelhetők.

László Miklós:**Emlékező mécses**

Rendhagyóan: megemlékezem. Szívesebben: emlékezem.

A virágok elnyíltak, a termés beérett, a falevelek sápadtan dideregnek a kopasz ágú lombok alatt. Levélpapíromat egy-egy mécses világítja meg.

Szeretek emlékezni: levetítve az utolsó évek napjait jóban, rosszban átgondolni. Nem szeretek megemlékezni. Megemlékezni olykor-olykor tudok arról, aki néha felébred bennem. Ő talán még rám is csodálkozik, aztán tovább alszik. Akire én emlékezem, ő mindig velem van: ha magamban vagyok, akkor sem hagy egyedül. És akármikor fordulhatok hozzá tanácsért, köszönettel, akár egy megkívánt jó szóért. Most köszönöm!

- Köszönöm, Uram, hogy ígéretünk betartásában segítettél bennünket. Voltak igazán kemény vitáink, próbálkoztunk botladozni ..., de mielőtt baj lett volna, vigyázó kezű megvédett az elágazás téves útjától ..., tudjuk, hogy Mártától és Istvántól kapott vándortarisznyánkban még nem hültek ki a "hamuban sült pogácsák". Köszönöm, hogy Téged tisztelő összejöveteleinken egyre több régi-új hívővel ünnepelünk együtt a kápolnában. Köszönöm, hogy az elmúlt hónapjaink istentisztelein Solymár Mónikával adhattunk Beléd vetett hitünkről és bizalmunkról tanúbizonyságot, és hogy újságunk hasábjain a Te igéddel ő bátorított bennünket. Örülök, hogy újra szólhat

az orgona, mint jó harminc évvel ezelőtt, amikor Márta kísérté énekeinket. Emlékszem Istvánra, akkor és később is, ahogyan fáradhatatlan lendülettel fordult felénk. Akkor közeledet az én első "idegen" telem, és nekem nagyon jól esett a meleg szó és a meleg télikabát.

Ma ismét örömmel lépek be a Capistrangasse-i lelkészi hivatalba, ahol fényképeikről kettőjük baráti tekintete fogad. Tudva érzem, hogy miközben jövönket formálgatva a könyvtárban tanácskozunk, azt együtt tesszük Velük.

- Velünk vagytok minden alkalmunkkor!

Így volt ez az elmúlt esztendőnkben is. Emlékszem rá.

A nap mai útját is bejárta, este lett. Mielőtt a gyertya lángja elalvás előtt még egyet lobban:

-Az új esztendőt a hivatalosan megválasztott és beiktatott presbitériummal köszöntjük. Köszönöm Neked Uram! Köszönöm Nektek is!

Imádkozom: "Azokért könyörgök, akiket nekem adtál, mert a teied." (Jn 17,9)

Bécs, 2004. október

Szépalfalusi István és Márta a Capistrangassén, a BPT megalakításának évében

Októberi vendégünk Kányádi Sándor

volt, aki a október 3-án, a Lindengasse-i evangélikus templomban megtartott nagy sikerű irodalmi esten felolvasást tartott költeményeiből. Elutazása előtt a következő sorokat írta be a Bornemisza Péter Társaság emlékkönyvébe:

Valamikor ez a hajlék szolgált legelső hídfeállásul, nekünk, Kelet felől Nyugatra tartóknak.

Itt próbálgattuk meg-megkondítani "közömbös Európa öblös harangjait".

Illesse halóporukban is köszönet Mártát és Istvánt. Nyugalmuk legyen békés.

És legyen ez a szállás a béke, a szeretet, az egyetértés háza minden itt élő és erre járó jóakarató magyarnak. Sok szeretettel kívánja a a legkorábban (1967-ben) erre járó keletiek egyike,

Kányádi Sándor
Kolozsvárról

Játszva magyarul

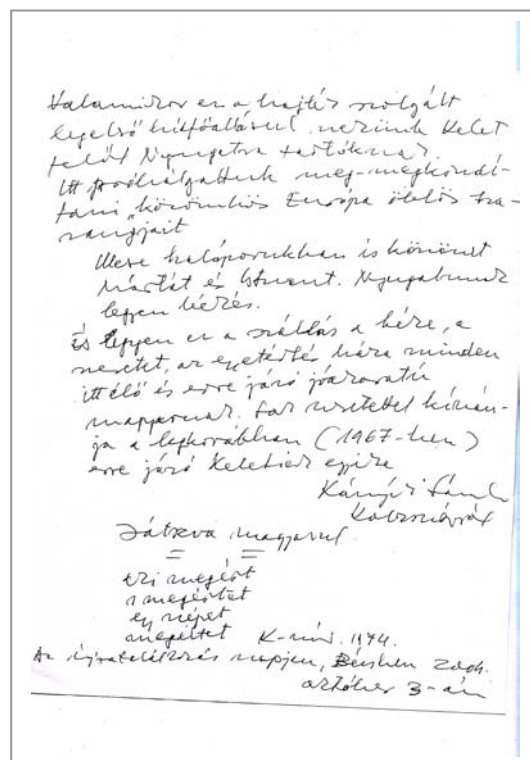
aki megért

s megértet

egy népet

megértet K-vár. 1974

Az újratalálkozás napján, Bécsben, 2004. október 3-án

Novemberi vendégünk: Jókai Anna

Ne féljeteK!

„Ne féljeteK!” – szölt a hívökhöz II. János Pál pápa, mikor Szent Péter székét 1978. október 21-én elfoglalta. „Ne féljeteK, hisz Krisztus keresztjének és feltámadásának ereje nagyobb mindennél, amitől az ember félhetne.”

„Ne féljeteK!” – hirdeti a mélyen hívő Jókai Anna regényének címe is. A könyv a német olvasók körében is jól ismert (*Fürchtet euch nicht!*), Szépfalusi-Wanner Márta fordításában több mint tizenháromezer példányban fogyott el, s 1999-ben elnyerte az Év Könyve Díjat.

Jókai Annát, a kortárs magyar prózairodalom élvonalának kiemelkedő személyiségét aligha kell már bemutatni az Ausztriában élő magyaroknak.

A kritikusok szerint az író nő a városi értelmiség, a kispolgárság, a magyar kisebbségi sors, a női lélek vívódásainak kiváló ismerője, elsőrangú ábrázolója. E vélemény mindenképpen igaz, de kiegészítésre szorul. A napjainkban megjelenő, gyakran szürke, igénytelen, unalmas, érdektelen, fűrészpör ízű irodalmi termékekkel szemben Jókai Anna felkavaró, s olykor megrendítő hangja személyes, formálása igényes, szerzteágzó stílusa színes, változatos. Műveinek keresztény szellemisége, erkölcsi értékrendje segít az isteni lényeghez való közelítéshez. Saját írói útját *spirituális realizmusként* határozta meg.

Több ízben volt vendége különféle egyesületeknek, így a Bornemisza Péter Társaságnak is. Baráti szálak fűzték a Szépfalusi-házaspárhoz, s e barátság szelleme ma is él. Örömmel fogadta el meghívásunkat, hogy a harmadik évezred különös érzékenységű embereként, közös értékeinket erősítve eligazítást nyújtson abban, hogy mit is kezdhetünk életünkkel a család, a haza, Európa és a világmindenség sokszor reménytelennek tűnő útvesztőiben.

Ima Magyarországért c. verse többször hangzik fel a rádióban, avatott színészek tűzik műsorukra, Kocsár Miklós zeneszerző kórusművet írt rá, Majzik Mária keramikus pedig domborműbe véste a vers néhány gondolatát. E művéből közöljük az alábbi részletet:

*Öregisten, Nagyisten
más remény nincsen
mint igazad, kegyelmed
hogy Te szabj végül rendet
maradék országnak
adj életet kedvet
a lecsonkolt többbit
gyógyítgásd ne engedd
önnön gyilkosává válni
haza kell találni.*

Várjuk, hogy november 7-i estjén „tüzes nyelvek szólását” halljuk, hiszen a Capistran utcában most ismét „négy-öt magyar összehajol” – s meggyőződés, hogy ennél sokkal több is...

(Radics Éva)

Fontos életrajzi adatai: 1932-ben született Budapesten. Az ötvenes években könyvelőként, népművelőként, művészeti előadóként majd főkönyvelőként dolgozott. Magyar-történelem szakos tanári diplomáját 1961-ben szerezte a budapesti egyetemen. 1961-től 1970-ig a Jázmin utcai általános iskola, majd 1970-től 1976-ig a Vörösmarty Gimnázium tanára volt. 1970-től tagja a Magyar Írószövetségnek, melynek 1986 és '89 között alelnöki, '90 és '92 közt választott elnöki tisztségét töltötte be. Az Írók Szakszervezetének elnöke volt 1990 és '98 közt. A Széchenyi Irodalmi és Művészeti Akadémia alapító tagja, a Nemzeti Színház Baráti Társaság elnöke, a Magyar PEN Club tagja, a Nemzeti Kezveleti Bizottság elnöke.

Megjelent kötetek: 4447 (regény) 1968; *Kötél nélkül* (elbeszélések) 1969; *Tartozik és követel* (regény) 1970; *A labda* (regény) 1971; *Napok* (regény) 1972; *Szeretteink, szerelmeink* (elbeszélések) 1973; *Mindhalálíg* (regény) 1974; *A reimsi angyal* (elbeszélések) 1975; *A feladat* (regény) 1977; *A panasz leírása* (elbeszélések) 1980; *Jákob lajtorjája* (regény) 1982; *Jöjjön Lilliputba!* (elbeszélések) 1985; *Az együttlét* (ikerregény) 1987; *Szegény Sudár Anna* (regény) 1989; *Mi ez az álom?* (esszék, interjúk) 1990; *A töve és a gallya* (esszék, apokrif imák) 1991; *Az ifjú halász és a tó* (összegyűjtött novellák) 1992; *A labda – A forma – Vörös és vörös* (kisregények) 1994; *Három regény* 1995; *A feladat – Mindhalálíg* (regények) 1996; *Percemberkék* *dáridója* (esszék, publicisztikai írások) 1996; *Ne féljeteK* (regény) 1998; *Imitatio Christi* (beszélgetés Halász Zsuzsával) 2004. Összegyűjtött művei életműsorozatban folyamatosan látnak napvilágot.

Több írása jelent meg lengyel, német, cseh, szlovák, bolgár, ukrán, szlovén, orosz fordításban is.

Kitüntetései: József Attila-díj (1970); SZOT-díj (1974); Pietrčak-díj - A lengyel PAX Kiadó nemzetközi díja: a *Napok* c. regényéért (1980); Munka Érdemrend arany fokozata (1985); Magyar Köztársasági Érdemrend középkeresztje (1992); Kossuth-díj (1994); Magyar Örökség Díj (1998); Tiszatáj-díj (1999); Év Könyve Díj (1999); CET irodalmi díj (1999); Magyar Művészetért díj (2000).

Jókai Anna:**Sors és méltóság**

Életbe-indíttatásom, eleim története... Milyen szépeket és milyen hosszan lehetne erről hazudni; szelidebb megfogalmazásban: mily kitűnő alkalom lenne a valóságot fantáziával feldúsítani, sőt, helyettesíteni... Nincs rá hajlandóságom. Tehetségem természete is tiltakozik. Én, amit megtanultam, magamra utaltan tanultam meg, hús-vér személy nemigen segített. Boldogtalan, kallódó emberek hívtak a létbe, öregedő apa-anya, egyetlen testvérem már születésemkor elkerült a háztól. Anyám „utolsó vigaszaként” éltem, egy rossz házasság légkörében, kispolgári környezetben, s mai eszemmel már tudom, ahol a lelki szerencsétlenség ily mértékben eluralkodik, nem marad erő az eszményekre, a lélek beomlott kútkávaja alól nincs kitekintés a szabad égre. Nagyszüleimet nem ismertem, távoli rokonaink Vas megyében maradtak. Budapest, a bérház, csapdaként zártak körül. A becsalogatottság, ez a csapdahelyzet, talán ez volt az egyedüli, ami a magyarság sorsára emlékeztethetett. A „mintaiskolában”, ahova beírtak, szinte tantárgyként okították a frázisszerű hazaszeretetet, a „Nem, nem soha” – pléhlapocskákra vésve az ajtófélfára szegezve, „extra Hungariam non est vita”, „Mindent vissza”, „Csonka Magyarország nem ország, egész Magyarország mennyország”. A Híradó a Rákóczi-indulással köszöntött be, az első kockán kivilágosodtak az eredeti országhatárok. Az én generációm szívébe égett ez a kép: a teljes Kárpát-medence, Nagy-Magyarország illúziója. (Amire aztán 1945 után még emlékezni is bűnnek számított!) Mi tagadás, én szerettem lelkesedni! Szavaltam, fogalmaztam, „magyar lánynak” öltözve, pruszlikkal, pártával fényképezkedtem, sok volt ebben a külsőség, tartalom kevesebb. Nem volt szellemi kontroll felettem: senki sem segített válogatni a kínálatban, mi a manipuláció, s mi az igazság mindebben? Ezzel párhuzamosan szorgalmasan hordtam a zsebpénzemet a Misszió perselyébe, imádkoztam a távoli hittérítőkért. A szüleim féltek a németektől, az oroszoktól rettegtek. Ítéleteimben 8–12 évesen teljesen magamra voltam utalva. Nem tudom, kinek köszönhetem, de a dilettáns, felszínes honfi-klapanciákból lassan kiábrándultam, az igazi honszeretet versei azonban a szívemhez tapadtak, később sem csalódtam bennük. A „szovjet típusú” irodalmat azonban nem tudtam megkedvelni, egy percre sem. Közszereplőből hallgatag gyermekké váltam: kapszos füzetbe írtam panaszaimat, vágyaimat – a szereplési láz majdnem közöny lett; reménytelenség. Csak 1956 és a forradalom előkészületi szakasza villanyozott fel újra, éreztem, s már nem a szirupos szőlámok szintjén: magyar vagyok, itt van feladatom, ezen a megkülönböztetett darabján a földnek... 1956 traumája a mélyebb emberismerethez is hozzásegített: az eltiport forradalom után döbbenettel töltött el a sok árulás, köpönyegforgatás, a napok alatt kicserélt vélemények. A harc idején az élelmiszer-elosztásnál tevékenykedtem, s

másfél éves kisfiamat óvtam – a Rákóczi téren laktunk, a „tűzfészekben”, albérlőként. A valódi vétkem – ami aztán a tanácsi állásomba került – az volt, hogy még decemberben is ugyanazt mondtam, mint ‘56 őszén. Nem felejtettem, hibátlanul működött az emlékezetem. Nem fertőzött meg a „nemzeti amnézia” vírusa. Tíz évvel később, a hatvanas évek közepén kaptam meg a kifejezés, az írás kegyelmét, már tanárként. Elsősorban a lélek torzulásai érdekelték, fájt a kiüresedett szellemi élet. A társadalom egyénekből áll össze, ha a „személy” nem vállalna cinkosságot, nem ugrana be a gonosznak, a „közösség” sem léphetne fel hamis ideológiákkal; hiszen a mi fogalma az én-ek összességét hordozza. Fokozatosan ismertem meg azokat a szellemi embereket, alkotókat, akiknek a szándéka, hite és tudása például szolgál ma is, s akiknek szép akarásait folytatni kell, átgondolni és hozzátenni a magunkét. A nagy triáoszt említtem elsősorban: Hamvas Bélát, Várkonyi Nándort, a kései Kodolányit. Őket nem mérgezték meg a politikai körülmények, jellemüket nem silányította le a sikervágy, az érvényesülési hajsza; egy sötét korban rendíthetetlenül, magányosan, elszigetelten képviselték a világosságot. A teljességében megélt, tiszta, szeretetközpontú magyarságtudatot (a haza-fiúi tudatot) az hirdetheti érvényesen, aki az istentudatból (a szellem-gyermeki tudatból) származtatja. Az ember az egész világot megszentelni, az anyagot átlelkesíteni küldetett – s ebből egy saját részecske bízott ránk, elsősorban. A Korszellem – nem azonos a kor-lidérccel! – úgy tetszik, a Kárpát-medence népeire sok szenvedést rakott, de a gyűlöletnek nem örül. Megkülönböztetett helyünket keressük, nem ellenére senkinek, de aki igényli, annak támaszára. A harmadik évezred nagy leckét ad fel Közép-Európának, s értelemszerűen nekünk is, itt a Kárpát-medence közepén. A keleti és nyugati mentalitás ütközőpontján kell megteremtünk valami újat. Szintéziszeremtő feladatunk van, ahogy korábbi esszémben, a Genius loci: Európában írtam: „...Európa, metszőpont a kereszten, ha jól beszél, azt mondja: az élet kétarcú, s mindkét arca igaz, nem káprázat sem a látható valóság, sem a láthatatlan; az anyag ajándék, formálható és formálhatunk vele; Európa, ha jól gondolkodik, azt gondolja: jobb nem tenni a rosszat, de a jót tenni jobb mindenekfelett; mindig egy másik ember szemébe nézz, ha önmagadra vagy kíváncsi; a civilizációt ne átkozd, de ne is áldozd fel »a szent természetit« érte. És a legfontosabb: amit jól beszél és jól gondol el, azt meg is képes tenni – ez a felnőtt Európa harmóniája”.

Reményünk: Európa Krisztusa nem pusztá oltárdísz, hanem lakótárs. A tudósnak hite lesz, és a hívőnek tudása. A magyarnak született ember nem bezárja magát a nemzet tudatba, hanem éppen nemzet tudatát tágítja méltósággal kozmikus tudattá.

Jókai Anna

Absender: P.b.b.
 Ungarisch-Evangelische Gemeinde
 AB in Österreich
 A-1060 Wien, Capistrang. 2/15

Gefördert aus Mitteln der
 Volksgruppenförderung.

Erscheinungsort: Wien
 Verlagspostamt: 1060 Wien
 Zul.Nr.: GZ 02Z031072 M

Medieninhaber und Herausgeber: Ungarisch-Evangelische Gemeinde A.B. in Österreich in Zusammenarbeit mit dem Bildungswerk „Péter Bornemisza Gesellschaft“. Alle: A-1060 Wien, Capistrangasse 2/15. Tel.: +43/1/5877712. Fax: +43/1/58777124, E-mail: zoltan_ka@yahoo.com.
 Bankverbindung: Creditanstalt Bankverein, A-1011 Wien, Schottengasse 6. B.LZ 11000. Konto Nr. 0029-04191/00. IBAN: AT701100000290419100; SWIFT (BIC): BKAUATWW

Radicsné Kovács Éva

I. NEVEK

1. Virág helyett

Ne csak ünnepeken gondoljatok rájuk,
 A hősi halottak mindig köztünk élnek.
 GYöngykoszorút fonva kopjafák tövénél
 Imátok, fohásztok szálljon égbe értük!
 Mártírjaink vére költözzék szívünkbe;
 Róluk emlékezvén csordulnak könnyeink,
 Emlékük a zászló piros-fehér-zöldje.

2. A halál pillanatában

Lám, ennyi az élet – telis-teli harcral
 Omlással, romlással – örömmel és bajjal,
 Sok-sok riadóval – riadt torpanással.
 Olykor eltűnődöm: mi lesz, ha egymással
 Nem érthetünk szót sem? – Mi lesz veled, népem?
 Cudarok hadával eróm összemérem,
 Zengő szép harangszó lelkemben ha kondul:
 Itt az idő! Talpra! – A magyar megindul...
 Gond gyötri a szívem... s jaj, mindennek vége!
 Élünk-e? Halunk-e? Átkozott pribékje!
 Zúg az agy... Gyilkosok! – Sötétség... Megöltek.
 A hazát ölték meg. Isten verje őket!

3. Magyarázkodás a túlvilágról - Julinak

Szent, szent, szent az élet! –
 Igazat, ha szólhatsz,
 Lelkedből beszélhetsz,
 Álmodhatsz, rajonghatsz.
 Gyűlöletes lesz, ha
 Igaztalanságra,
 Jó ügy tagadásra
 Ótvarosok szája,
 Zsebrákok szemetje
 Engem kényszerítene.
 Fáj! – Nem kell az élet!

4. A harcosról, ki hitt a győzelemben

Mintha Török Bálint idejében élnénk,
 A „fekete leves” rá is várt. – Galádul
 Leteperték őt is, szabadság vitézét.
 Értünk verekedett hittel, karakánul,
 Tiszta szívvel, bátran. – Új Magyarországéért
 Emelte fegyverét, szavát – s jaj, hiába!
 Róla, ha beszélünk, hajtsuk meg fejünket,
 Porának méltó sírt emeljen a hála!
 Áhítattal nevét, ha majdan kiejtjük,
 Lehull a zsarnokság minden barikádjá.

5. Az igaz szó mártírjáról

Gazemberek lökték őt is halálba
 Ime az álomból még csak föl se ébredt,
 Már vitték a bitóra. – Ó te gyászos óra!
 Emlékezz rá népünk! Igazunkért küzdött,
 Senkitől sem félve akkor is kiállott,
 Mikor már vesztesen, a porig alázva,
 Igazunkban bízva, de vittük a zászlót.
 Ki hitte volna, hogy „Európa csendes”?
 Levert, szép szabadság éledhet-e újra?
 Ó, ha remélhetnénk, ó hogyha hihetnénk!
 Soha meg nem érjük. – Béke poraidra!

II. SZÁMOK

Örökkön örökké éljetez mibennünk!
 Tengernyi a kínunk – haldoklik a nemzet.
 Véretek hiába hullott. Csak az önkény
 Embertelen gögje tiporja szívünket.
 Ne gondoljunk rájuk! – harsogja kajánul
 Hatalmasok hangja, gonosz törpék népe.
 Alig vonszoljuk már véres görnyedt testünk
 Tán meg se mozdulunk, ha a földre estünk.

Összeverve, sírva – de szabad-e sírni?
 Tétován töröljük omló könnyeinket.
 Vastapsra áhít az ostobák vezére,
 Ellenállunk mégis – de ím ez a vesztség.
 Nem fáj a világnak árva Magyarország.
 Nyöghetünk, jajsavunk meg nem érti senki.
 Oltalmaz hát Isten! Halljad Te a hangunk!
 Lám, kihez forduljunk, ha Te nem segítesz?
 Csak tebenned bízunk eleitől fogva.